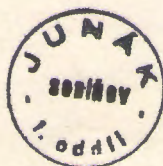

Karel Janáček

VZPOMÍNKY
NA KVĚTEN 1945

1945—1990

VZPOMÍNKY NA TŘICET PADLÝCH 5. 5. 1945 U SOBÍŇOVA

Nad naší vesnicí dívám se do dáli
a moje myšlenky zpět se zatoulaly.
Hledím po krajině, po polích a lukách,
kde mnoho mých druhů umíralo v mukách.

Řada je to roků, kdy horká krev tekla,
když smečka zločinců řádila jak vztekla.
Mlátila pažbami, bodáky vbíjela
a z ubohých mužů krev se v zem vpíjela.

Vzpomínky vracejí hrůzy kdys prožité,
vzpomínám na druhy za války zabitě.
Smutno je u srdce, co jsem kdys prožíval,
když jsem prchal z kruhu, který se již svíral.

Padal jsem do trávy, když Němci stříleli,
hvízdající střely mnohé mě míjely.
Jen jedna kulička přece mě chytila,
levý bok roztrhla, kost však nezdrtila.

Vlekl jsem se těžce, ránu rukou svíral,
valící krev z boku šatem si otíral.
Žeň smrti končila, když mi stáhli ránu –
vysílen bolestí, usnul jsem až k ránu.

Tenkrát každý ve vsi, o muže se zachvěl,
nářek a pláč z chalup bolestivě zazněl.
Vy jste naši padlí, vlast svou milovali,
vy jste pro svobodu, život za ni dali!

BOJ U SOBÍŇOVA

Partyzáni přišli z lesů,
kolem nich je lidí shluk,
staří, mladí, muži, ženy,
neschází zde žádný kluk.

Všichni kolem nich se tlačí,
s partyzány se bratří,
radostně je vítají
jak se jenom patří.

Najednou se z přijímačů
ozve Prahy volání:
Pomozte nám, Němci vraždí,
neb budeme zdoání!

V Sobíňově na silnici
z úst kohosi návrh vzlét:
Je potřeba jet na pomoc
autem – a hned!

Nákladák však žádný nebyl,
návrh tento pad –
osvobodit sklady v Bílku,
spěchal mnohý rád.

Posádka se brzy vzdala,
zbraně rychle složila
a z těch českých mužů, chlapců
rota hned se tvořila.

Rozděleny všem úkoly –
stráže stály u čtyř bran,
prostor obsazen byl celý
a strážný ze všech stran.

Vyhlášena výzva k mužům:
Kdo do Ždírcy chce jeti?
Je tam třeba Němce zdolat –
možná budou oběti!

Les rukou se zvedá vzhůru,
zraky mužům hoří,
všichni chtějí býti při tom,
když se říše bojí.

Na auta vystoupili,
každý hrdě hledí –
že mnohý z nich padne v boji,
to oni nevědí.

A už jedou dvě auta,
prapor vpředu vlaje,
přes Bílek se jenom mihnou –
v den pátého máje.

Sobíňovem projíždějí,
lid jim kolem mává –
volá, křičí na své hochy:
Sláva, sláva, sláva!

Nedaleko za vesnicí
transport Němců stojí,
ke střetnutí s partyzány,
zbraně svoje strojí.

K nim se blíží chrabří muži,
v rukách šátky mají,
doufají, že jak ti v Bílku,
bez boje se vzdají.

Němci zbraně nesložili,
cestu vpřed si probili
a třicet českých mužů,
tam na lukách pobili!

V Sobíňově u hřbitova
tíše padlí leží –
je to již čtyřicet pět let –
jak rychle čas běží!

SMRT RUSKÉHO VOJÁKA V SOBÍŇOVĚ

Bylo to v máji, v tom vítězném máji,
kdy Rus se bratřil s Čechem,
kdy všichni radostí se objímali,
jako by dýchali jedním dechem.

Svoboda tak toužebná
na tancích přichvátala,
šeříkem zavoněla víska,
by hrdiny přivítala.

Ramenatý, statný, zdravý,
červený v tváři,
ve vodní nádrži vzhlédl se ruský voják –
slovanský úsměv široce mu září.

Blízko rybníčka,
jen několik kroků,
kde u břehu se zastavil Rus,
u silnice stojím, v tento den, toho slavného roku.

Snad zůstal dítětem, ten pěkný voják,
rád se bavil, jako jiní, a ne tiše,
házením granátů do vodní říše,
a při gejzíru jásal ve vodní sprše.

Přiběhl chlapec, podal mu granát,
v očích vojáka oheň se blesknul.
Vytrhl pojistku a už pryč letí –
ale ne do vody – do břehu třesknul!

Na rohu chlěva roztrh se v trávě,
kde vyjel kozák na koni právě –
střepiny sekají, ach, Bože, prudce,
do krku koně – do stehen jezdce!

Kozáček malý zahořel hněvem,
pistoli vyrve a vzhůru střílí,
kol sebe hledí, se vzteklým řevem
padá se sedla, bolestí kvílí.

Vojáček, který ten granát hodil,
za zdí se kryje, za zdí se krčí,
k večeru v kůlně tráví se čímsi,
k ránu umírá, v bolestech chrčí.

V márnici leží, tělo má chladné,
zvědavě hledím do jeho tváře,
v přivřených očích nemá už jasu,
nemá v obličejí, nemá už záře.

Na hrobě vojáčka plevel a tráva –
už dávno zetlela ta jeho hlava!
Kdo to byl vlastně? To všem je skryté.
Vzpomínky na Rusa, v mysli jsou vryté.

TRAGÉDIE U SLAVĚTÍNA 6. KVĚTNA 1945

Divné jsou příběhy života,
divné jsou osudy lidí,
mnohé jsem vyslechl a zapsal,
mnohé zas mé oči vidí.

Příběh na který vzpomínám,
ještě dnes hodně bolí,
vždyť krutost, zloba, násilí,
v něm hrály hlavní roli.

Konec války byl v dohledu,
když český národ povstal,
aby zpět ztracenou svobodu,
po letech útlaku dostal.

Hrdinní muži, ženy a děti,
chránili Prahu i rodnou vlast –
pro ni bojovat, za ni zemřítí,
byla jim povinnost, byla jim slast.

I z malé visky muži vyběhli,
stavěti ze stromů barikády,
by Němci nemohli rychle na Prahu
a tak jim ztížili jejich spády.

Šestého května, v neděli ráno,
v druhý den české revoluce,
stromy padaly napříč silnice,
pod pilou, sekyrou k zemi prudce.

Z lesa však lstiví a krutí Němci,
muže při práci přepadli,
do nich stříleli, do hlav je bili –
za vlast svou mnozí, život tam dali.

Potom dál v obci chytali muže,
každého, kdo měl boty od bláta –
vyvedli za ves, tam je zabili,
ať to byl chlapec, či starý táta.

Mnoho už roků hlína je kryje,
kdo ještě o nich něco ví? –
Přečti si v kronice jak se vše zběhlo,
záznamy o tom ti více poví!